

Zaak 149

Uitspraak inzake een klacht van [a] , uitgever van de werken 'Fiesta' en 'Remember' tegen [b], [c] en [d], auteurs respectievelijk uitgever van het werk 'Up and Down'.

1. Bij brief van 9 augustus 2007 wendt de heer [] , namens uitgeverij [a], (hierna te noemen 'klager') zich tot de Vaste Commissie Plagiaat (hierna te noemen VCP) met het volgende. Klager meent dat het werk 'Up and Down', gecomponeerd door [b] en [c], uitgegeven door [d] (hierna te noemen 'beklaagden') gelijkenis vertoont met het door klager uitgegeven werk 'Remember'/Fiesta'. Naar de mening van klager is er sprake van plagiaat.

2. Aan de administratie van Buma/Stemra zijn de volgende gegevens ontleend:

Het werk 'Remember'/Fiesta' is gecomponeerd door [], [], [], [], [] en [] en wordt uitgegeven door [a]. Allen zijn deelnemers van Buma/Stemra. Het werk is voor het eerst bij Buma/Stemra bekend op 11 november 2002.

De werken 'Fiesta' en 'Remember' worden in de administratie van Buma/Stemra als hetzelfde werk aangeduid.

Het werk 'Up and Down' is niet gedeclareerd bij Buma/Stemra. Volgens klager is het werk gecomponeerd door [b] en [c] en uitgegeven door [d]. Allen zijn deelnemers van Buma/Stemra.

3. Voorzover van belang voor de beoordeling van de zaak beschikt de VCP over afschriften van de volgende stukken:

- klacht [a] d.d. 9 augustus 2007, inclusief toelichting klacht
- Email klager d.d. 10 augustus 2007
- Email VCP aan Buma/Stemra over verzoek tot blokkeren beklagde werk d.d. 14 augustus 2007
- Uittreksels documentatie Buma/Stemra ten aanzien van de werken 'Remember'/Fiesta' en 'Up and Down' d.d. 14 augustus 2007
- Emailwisseling VCP met Buma/Stemra over blokkering beklagde werk d.d. 15 augustus 2007
- Brief VCP aan klager d.d. 14 augustus 2007
- Brief VCP aan beklagden [d], [b] en [c] d.d. 15 augustus 2007
- Email Financiële afdeling Buma/Stemra aan VCP d.d. 23 augustus 2007
- Brief VCP aan beklagden [d], [b] en [c] d.d. 29 augustus 2007
- Email van beklagde [d] d.d. 3 september 2007
- Email van beklagde [d] d.d. 11 september 2007
- Email van VCP aan beklagde [d] d.d. 11 september 2007
- Email van beklagde [d] met musicologisch rapport d.d. 11 september 2007
- Opnamen: 1) Up and Down, 2) Remember, 3) Fiesta

4. Klager heeft de op grond van artikel 6 van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra vereiste waarborgsom van € 1362,- betaald.

5. Voor de behandeling van de zaak was de VCP als volgt samengesteld:

Prof. mr J. H. Spoor, Voorzitter

T. Eijk, lid
B. van der Linden, lid
W. de Ruiters, lid
J. Haanstra, lid
B. Zimmermann, lid

6. De zitting werd gehouden op 26 september 2007. Namens de klagende partij waren aanwezig: de heer [], uitgever en de heer [], deskundige.

Namens de beklagde partijen waren aanwezig: de heer [], uitgever, de heer [b], auteur, de heer [c], auteur en de heer [], auteur.

7. De VCP verklaart zich bevoegd van de klacht kennis te nemen. De klacht heeft betrekking op een geschil zoals omschreven onder artikel 4 lid 1 onder a van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra.

Voor de goede orde wordt nog het volgende opgemerkt. In een aan het secretariaat van de VCP gericht email d.d. 11 september 2007 deelt de heer [] ([d]) mee dat er nog drie andere belanghebbenden bij het werk 'Up and Down' zijn betrokken. Op dezelfde datum antwoordt het secretariaat dat het bestaan van andere belanghebbenden niet bekend is bij Buma/Stemra, nu het beklagde werk niet is aangemeld, en dat het bestaan van andere belanghebbenden desgewenst op de zitting ter sprake kan worden gebracht. Ter zitting zijn beklagden hier niet meer op teruggekomen.

De VCP constateert dat het Reglement niet voorschrijft dat een klacht gericht dient te zijn tegen eenieder die mogelijk als belanghebbende kan worden aangemerkt. Het is derhalve aan de beklagden, zeker indien de klacht betrekking heeft op een niet bij Buma/Stemra aangemeld werk, om zondig actie te ondernemen zodat eventuele andere belanghebbenden van de klacht in kennis worden gesteld, en om zich desgewenst door hen te laten bijstaan bij het voeren van verweer en/of te laten vergezellen tijdens de zitting.

8. De klacht wordt als volgt onderbouwd.

Klager benadrukt dat het werk 'Fiesta' een wereldhit is geweest in 1997. Sedertdien verschijnt het werk jaarlijks op een zomer-compilatie album waarnaast het werk vaak is gecovered, welke covers op zichzelf eveneens hoge hitnoteringen hebben gehaald. Tot op heden is voor dergelijke covers steeds toestemming aan klager gevraagd. In onderhavig geval heeft klager eveneens beklagde partij [d] benaderd teneinde ten behoeve van 'Up and Down' een zogenoemde 'copyrightdeal' tot stand te brengen, maar beklagde [d] ontkent de gelijkenis tussen de werken.

Evenwel is volgens klager de gelijkenis tussen het werk 'Up and Down' enerzijds en 'Fiesta' en 'Remember' anderzijds, evident. De eerste acht maten van de werken, die zich herhalen met en zonder vocalen, stemmen voor wat betreft harmonisatie en akkoorden overeen, waarbij met name het gebruik in beide werken van de karakteristieke akkoorden F/A in de tweede maat en Dm/F in de vierde maat, frappant is. Daarnaast heeft deze begeleiding exact dezelfde ritmische beweging en heeft het begeleidingsinstrument dezelfde sound.

De melodieën zijn bijna gelijk aan elkaar, met dien verstande dat in de eerste zes maten van het werk 'Remember' de boventerts van de melodie wordt gezongen.

Klager concludeert dat de werken in instrumentaal - en vocaal opzicht nagenoeg identiek zijn en derhalve het werk 'Up and Down' nooit tot stand zou kunnen zijn gekomen zonder het bestaan van de werken 'Remember' en 'Fiesta'.

Beklaagden voeren in hun verweer de volgende argumenten aan.

Allereerst wensen beklagden te benadrukken dat de transcriptie van de werken zoals overgelegd door klager, foutief en misleidend is.

Indien de werken 'Up and Down' en 'Fiesta' op correcte wijze worden vergeleken, valt op dat er tussen de werken vele verschillen zijn te bespeuren. De synthesizerpartijen, die worden uitgevoerd in cycli van acht maten met zes akkoorden per maat, verschillen in harmonisch opzicht in die zin dat de laatste twee maten van onderscheidene cycli geheel ander akkoorden bevatten, te weten een 'G- G6 - G' sequens in 'Up and Down' en een F-akkoord in 'Fiesta'. Opmerkelijk zijn eveneens de verschillen in de topnoten van de gehele sequens, die op 22 punten verschillen vertonen en die de synthesizerpartijen elk een geheel ander karakter geven.

Weliswaar vertonen voornoemde synthesizerpartijen hetzelfde ritmische patroon, maar dit patroon is niet origineel en maakt deel uit van het gangbare vocabulaire van de hedendaagse Dance-muziek. Zodoende komt dit patroon niet in aanmerking voor auteursrechtelijke bescherming.

Bij vergelijking tussen de synthesizerpartijen van 'Up and Down' en het werk 'Remember' is opvallend dat de functionele akkoordprogressies weliswaar redelijk overeenstemmen - met uitzondering van de G6 in de vierde maat van 'Up and Down' - maar de betreffende akkoorden in een geheel andere ligging worden uitgevoerd, waardoor er 29 verschillen zijn op te merken en slechts 19 overeenkomsten.

Met betrekking tot de vocale melodieën in de bewuste acht maten kan worden volstaan met de constatering dat bij vergelijking van de werken 'Remember' en 'Up and Down', de vocale melodieën in de eerste zes maten geen enkele overeenkomst in toonhoogte vertonen.

Beklaagden erkennen dat de werken wellicht gebaseerd zijn op hetzelfde muzikale idee. Een idee als zodanig kent echter geen auteursrechtelijke bescherming; het is de concrete uiting of uitwerking daarvan die bescherming zou kunnen genieten. Nu de vergelijking tussen de drie werken heeft aangetoond dat het muzikale idee in de werken substantieel verschillend is uitgewerkt, met uitzondering van een niet origineel ritmisch patroon, is er onvoldoende bewijs dat het werk 'Up and Down' een nabootsing is van de werken 'Fiesta' dan wel 'Remember'.

9. De VCP overweegt als volgt.

Gelet op het feit dat het werk 'Remember'/'Fiesta' een bekend werk is, acht de VCP het aannemelijk dat – al dan niet onbewuste – ontlening aan het werk heeft kunnen plaatsvinden.

Voorts constateert de VCP dat de melodieën van de ingeroepen acht maten van de werken 'Remember'/'Fiesta' en 'Up and Down' significante overeenkomsten vertonen. Het ritmisch profiel van de melodieën, dat opmerkelijk is te noemen, is gelijklopend en stemt overeen voor wat betreft frasebouw, structuur, opmatigheid en de lengte van de downbeats. Tevens verloopt de melos van de melodieën, hoewel in het werk 'Up and Down' een terts lager gelegen, volgens dezelfde melodische curve.

Daarnaast is opvallend dat de begeleiding van voornoemde melodieën in ritmisch opzicht overeenstemt en een aantal identieke harmonische wendingen bevat.

Ondanks het feit dat deze compositorische elementen ieder op zichzelf niet bijzonder origineel zijn, met uitzondering van genoemd ritmisch profiel, bezit het geheel van deze elementen wél oorspronkelijkheid en geniet het derhalve auteursrechtelijke bescherming.

De VCP acht de overeenstemming tussen beide werken van dien aard, dat een vermoeden van ontlening van de combinatie van genoemde drie elementen in het werk 'Up and Down' gewettigd is, welk vermoeden door beklagden niet ontzenuwd is, en concludeert derhalve dat er sprake is van auteursrechtinbreuk.

10. Uitspraak doende

- a. De VCP verklaart de klacht gegrond en beslist dat het werk 'Up and Down' inbreuk maakt op het werk 'Remember'/'Fiesta'.
- b. De VCP veroordeelt de beklagden tot betaling van € 1362,- hetgeen een gedeelte van de kosten van behandeling van deze zaak betreft.
- c. De VCP beslist dat Buma/Stemra aan [a] de betaalde waarborgsom van € 1362,- restitueert.
- d. De VCP zal deze uitspraak ter beschikking stellen van de directie van Buma en Stemra, opdat deze naar aanleiding van de uitspraak de nodige maatregelen kan treffen en eventueel tot publicatie zal kunnen besluiten.

Aldus gedaan te Hoofddorp op 26 september 2007,

Mr J.H. Spoor
Voorzitter

Mr O. Meijer
Secretaris